

Kulde får mennesker til at rykke tættere sammen

Kulden er kommet til Danmark og alle går rundt og tænker, at det er da godt man ikke er hjemløs, for så ville man for alvor fryse. Og heldigvis er der nogen der ikke bare nøjes med at tænke – de handler. Vi ser i disse dage en række private initiativer på hjemløseområdet. Nødovernatningsmuligheder er åbnet i flere byer på skoler, i sportshaller, i fritidsklubber og sågar i private hjem.

I flere år er hjemløsheden steget, men hjælpesystemet er ikke fulgt tilsvarende med. Der er simpelthen ikke pladser nok på forsorgshjem og herberger for hjemløse. I Danmark har vi hver dag mindst 6000 hjemløse og rundt regnet 2300 forsorgshjemspladser.

Det er langt fra resten – 3700 – der sover på gaden. Langt de fleste låner en sofa hos venner eller bekendte. Men kan de også låne den i morgen? Stigningen i hjemløsheden og de manglende sovepladser giver selvfølgelig flere hjemløse i gadebilledet.

Der er tilsyneladende rigtig mange, der spørger sig selv om hvad de kan gøre for hjemløse. Lige nu udmønter svaret sig i tag over hovedet, tæpper, soveposer, varme sokker og knager på strategiske steder, hvor folk kan hænge deres overskudstøj op til hjemløse. Alt sammen tiltag der er velmenende. Samtidig udstiller det myndighedernes manglende vilje til at forhindre folk i at blive hjemløse og en ansvarsforflygtigelse i forhold til de hjemløse der har brug for hjælp. Serviceloven siger meget klart at kommunerne skal sikre at ingen borgere afvises fra et forsorgshjem eller et herberg pga. pladsmangel. Kommunen skal med andre ord sørge for at der er plads til alle der har behov for hjælp. Lad mig samtidig slå fast, at en seng for natten IKKE kan betragtes som et værdigt tilbud. Tilbuddet skal være et døgntilbud og det skal yde omsorg og støtte. En madras inden døre forhindrer dig i at fryse ihjel men den gør ikke noget for at hjælpe dig ud af din hjemløshed.

I mange år har skiftende regeringer sat sin lid til at hjemløshed kan afskaffes ved at få hjemløse ind i billige boliger og hjælpe dem med at finde ud af at bo der. Problemet er bare, at antallet af billige boliger (husleje på under kr. 3000) er halveret siden 2007. Hvis det foreslåede kontanthjælpsloft vedtages – hvor økonomisk støtte til at dække husleje fylder meget – får strategien det endelig dødsstød og en syndflod af hjemløse vil åbenbare sig.

Det ensidige fokus på billige boliger, der aldrig kommer alligevel, har også ført til en tilsidesættelse af kommunens forpligtelse til at levere de forsorgshjemspladser der er behov for.

Rigsrevisionen udgav for godt et år siden en rapport, hvor man netop kritiserer stat og kommune for ikke at levere løsninger på dette gammelkendte problem. I sidste uge fulgte de højst utraditionelt op på kritikken ved at offentliggøre et notat, hvor de gentager kritikken og endnu engang udtrykker forundring over at stat og kommune sidder på hænderne. Bl.a. skriver rigsrevisionen at de vil følge med

i "Socialministeriets initiativer i forhold til at vurdere og sikre, at kommunerne etablerer det nødvendige antal pladser på forsorgshjem til hjemløse".

De vil også følge med i Boligministeriets arbejde med at afdække om kommunerne gør alt hvad der står i deres magt for at levere boliger til hjemløse og hvilke barrierer evt. er for at det kan lade sig gøre.

I mellemtiden svigter myndighederne i den grad deres ansvar, folk fryser på gaden – og det frivillige Danmark mobiliserer alle gode kræfter for at hjælpe hjemløse indenfor. Lad os håbe at civilsamfundets utilfredshed giver genlyd helt ind på Christiansborg og de lokale råduse.